

Державний комітет телебачення і радіомовлення України разом із громадськими організаціями та експертами галузі проаналізував стан справ у вітчизняній книговидавничій сфері. Результати дослідження були представлені на обговорення колегії комітету 23 квітня.

Так, за даними Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції на сьогодні в Україні існує 5400 суб'єктів видавничої справи. Найбільше їх розміщено в Києві – 2141, та Харківській і Донецькій областях – 689 та 328 відповідно. Водночас у багатьох інших регіонах ця цифра не перевищує 100. Зокрема, якщо на Вінниччині зареєстровано 95 таких видавничих організацій, то на Кіровоградщині – всього 29.

За інформацією Книжкової палати України ім. І. Федорова, минулого року в порівнянні з аналогічним періодом 2011 р. збільшилася кількість найменувань випущених книг – на 3210, а також їх тираж – на 15555. Станом на 1 квітня цього року вже побачили світ 3819 видань накладом майже 11 тис. прим.

Водночас колегія Держкомтелерадіо звернула увагу на недостатній показник кількості книжкової продукції на душу населення. Так, у 2012 р. він становив 1,4 книги на одного громадянина України. Учасники засідання підкреслили, що цей показник значно нижчий за показники європейських країн. Крім того, зменшився середній наклад технічної, природничої, наукової літератури, підручників для вищої та загальноосвітньої школи.

Бюджетні асигнування на Програму «Українська книга», видатки, що надаються на поповнення фондів публічних бібліотек, практично не впливають на вітчизняний ринок книги. Останній за минулі п'ять років демонструє стійку тенденцію до зменшення обсягу обігових коштів, кількості проданих примірників книжок. Це все автоматично веде до збільшення вартості одного примірника, що значно обмежує можливості пересічного українця щодо їх придбання.

Фактичним підтвердженням цих негативних тенденцій у користуванні населенням України вітчизняної книжкової продукції є і результат соціологічного дослідження, проведеного «ГФК Юкрейн» за ініціативою Міжнародного фонду «Відродження» в рамках проекту «Дослідження книжкового ринку»: 58 % українців протягом останніх трьох місяців не купували книг взагалі, одну книгу купили 42 %.

У лютому – березні поточного року Держкомтелерадіо спільно з УАВК та Львівською академією друкарства провів опитування профільних управлінь обласних держадміністрацій на предмет їхнього володіння системною інформацією щодо діяльності видавців, існуючі проблеми галузі

та їх розв'язання в регіонах. Опитування показало, що питання діяльності видавничої сфери не є пріоритетними в роботі обласних державних адміністрацій.

Члени колегії зазначили, що подібна ситуація вимагає термінових системних і комплексних заходів, як з боку центральних органів влади, так і органів місцевого самоврядування. Так, розроблена Держкомтелерадіо Концепція державної цільової національно-культурної програми популяризації вітчизняної книговидавничої продукції та читання на 2014–2018 рр. вже затверджена урядом. Колегія ухвалила рішення створити Держкомтелерадіо робочу групу з розробки цієї програми, запросивши до складу якої представників органів влади, місцевого самоврядування та громадськості. Також фахівці комітету проаналізують надану облдержадміністраціями інформацію щодо стану книговидавничої галузі та обговорять отримані результати в травні на засіданні круглого столу в рамках ІХ Київської міжнародної книжкової виставки. Держкомтелерадіо звернеться до профільних громадських асоціацій, НСЖУ з проханням допомогти в перевірці реальної ситуації в регіонах.

Колегія також рекомендувала відомству розробити форму щорічної звітності структурних підрозділів ОДА, які опікуються цими питаннями *(Держкомтелерадіо створить робочу групу з розробки держпрограми популяризації книг та читання // Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2013. – 24.04).*